

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัย เรื่อง การพัฒนารูปแบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยใช้กระบวนการจัดการความรู้ ผู้วิจัยขอสรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะตามลำดับดังนี้

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อสร้างรูปแบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโดยใช้กระบวนการจัดการความรู้
2. เพื่อทดลองใช้รูปแบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโดยใช้กระบวนการจัดการความรู้
3. เพื่อประเมินรูปแบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโดยใช้กระบวนการจัดการความรู้

สรุปผลการวิจัย

ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัยตามระยะหรือวัตถุประสงค์การวิจัย ดังนี้

1. ผลการสร้างรูปแบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโดยใช้กระบวนการจัดการความรู้

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างรูปแบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยใช้กระบวนการจัดการความรู้ 5 ขั้นตอน คือ การจัดทำรูปแบบฉบับร่าง การตรวจสอบร่างรูปแบบฯ การปรับปรุงรูปแบบ การจัดแผนการดำเนินการจัดการความรู้ตามรูปแบบ และการประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการความรู้ของรูปแบบ ซึ่งผลจากการดำเนินการทำให้ได้รูปแบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโดยใช้กระบวนการจัดการความรู้ ประกอบด้วยองค์ประกอบ ดังนี้

1. การเตรียมความพร้อม เป็นการเตรียมความพร้อมให้กับทุกคน กลุ่มคนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้เข้ามามีส่วนร่วมตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงสิ้นสุด ได้แก่

- 1.1 ทำความเข้าใจร่วมกับทีมผู้บริหารและทีมผู้ร่วมวิจัย

- 1.2 ประชุมเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (ผู้ร่วมวิจัย, ผู้วิจัย, ผู้บริหาร)
- 1.3 สร้างทีมแกนนำการจัดการความรู้ สร้างแรงจูงใจและจิตสำนึกในการทำงาน

ร่วมกัน

2. การรวบรวมปัจจัยพื้นฐานและความต้องการ เป็นการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการ เกี่ยวกับการจัดการความรู้ และปรับสภาพพื้นฐานให้มีความพร้อมในการดำเนินการจัดการความรู้ ได้แก่

- 2.1 ศึกษาบริบท โรงเรียนสภาพการจัดการความรู้และปัญหา
- 2.2 กำหนดทิศทาง เป้าหมาย การพัฒนาการจัดการความรู้
- 2.3 สร้างวิสัยทัศน์การจัดการความรู้ในการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน

3. การวางแผนพัฒนา เป็นการเรียนรู้ร่วมกันและการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนการจัดการความรู้ ตลอดทั้งการพัฒนาศักยภาพของทีมและแกนนำ ได้แก่

- 3.1 จัดทำแผนและกิจกรรมพัฒนาการจัดการความรู้
- 3.2 สร้างความตระหนัก สร้างความเข้าใจให้ตระหนักถึงความสำคัญของการใช้การจัดการความรู้เป็นเครื่องมือในการเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน
- 3.3 กำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จในการดำเนินงาน

4. การปฏิบัติตามแผนและปรับปรุง หมายถึง การดำเนินการตามบทบาทหน้าที่ที่กำหนด การนำร่องการจัดการความรู้ ตามประเด็นที่สนใจ โดยผ่านกระบวนการจัดการความรู้ และดำเนินการปรับปรุงทุกระยะ ได้แก่

- 4.1 ดำเนินการตามบทบาทหน้าที่และกิจกรรมที่กำหนด
- 4.2 กำหนดประเด็นการจัดการความรู้และกิจกรรมตามแนวการดำเนินการตามขั้นตอนการประกันคุณภาพการศึกษาภายในโรงเรียน
- 4.3 สรุบบทเรียน สะท้อนผลและทบทวนแผนการจัดการความรู้
- 4.4 ปรับปรุงการดำเนินงานทุกระยะ ระดับบุคคลและระดับโรงเรียน

5. การติดตามและยกระดับองค์ความรู้ หมายถึง การดำเนินการยกระดับองค์ความรู้ในประเด็นอื่น ๆ ด้านการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน ตามที่กลุ่มต้องการพัฒนาจนเกิดองค์ความรู้ที่ชัดเจน ได้แก่

- 5.1 ประชุมวางแผน กำหนดตัวบ่งชี้ในการพัฒนาการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน
- 5.2 ดำเนินการจัดการความรู้ในการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน โดยผ่าน

กระบวนการกำหนดความรู้ การสร้างความรู้ การค้นหาความรู้ ประมวลและกลั่นกรองความรู้ การจัดเก็บความรู้ การแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้ การเรียนรู้

5.3 การสรุปบทเรียน สะท้อนผลและทบทวนแผนการจัดการความรู้

6. การประเมินผล สรุป เป็นการประเมินผลการดำเนินงานตามแผนการจัดการความรู้ หลังดำเนินการทั้งหมด ได้แก่

6.1 จัดตั้งศูนย์จัดการความรู้ในการประกันคุณภาพการศึกษาภายในโรงเรียน

6.2 การเสริมแรงบวก ให้รางวัลและเผยแพร่ผลงาน

6.3 ประเมินกระบวนการจัดการความรู้

ผลการประเมินความสอดคล้องของร่างรูปแบบการประกันคุณภาพการศึกษา ภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยใช้กระบวนการจัดการความรู้ โดยรวมและรายด้านทุกด้านมีความสอดคล้องกันอยู่ในระดับมากที่สุด

ผลการประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการความรู้ของรูปแบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยใช้กระบวนการจัดการความรู้ โดยรวมอยู่ในระดับเหมาะสมมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด 5 ข้อ อยู่ในระดับดี 4 ข้อ

2. ผลการทดลองใช้รูปแบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยใช้กระบวนการจัดการความรู้

ผู้วิจัยได้ทดลองใช้รูปแบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยใช้กระบวนการจัดการความรู้ กับ โรงเรียนบ้านวังปลาโด ตำบลวังใหม่ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยมีเหตุผลการคัดเลือกเพราะเป็นโรงเรียนที่ผู้วิจัยดำรงตำแหน่งผู้บริหารโรงเรียน และเปิดสอน ช่วงชั้นที่ 1 - 3 มีความพร้อมด้านบุคลากร สื่อ เทคโนโลยี และผลการประเมินของ สมศ. รอบสองอยู่ในระดับที่ต้องมีการพัฒนาขึ้น ที่สำคัญ กลุ่มผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วยผู้บริหารโรงเรียนหรือรองผู้บริหาร โรงเรียน จำนวน 1 คน ครูทีมการจัดการความรู้ จำนวน 5 คน และ กรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 3 คน โดยผู้วิจัยดำเนินการวิจัยตาม 6 ขั้นตอน ดังนี้

- 1) การเตรียมความพร้อม
- 2) การรวบรวมปัจจัยพื้นฐานและความต้องการ
- 3) การวางแผนพัฒนา
- 4) การปฏิบัติตามแผนและปรับปรุง
- 5) การติดตามและยกระดับองค์ความรู้ และ

6) การประเมินผล สรุป ในระหว่างดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบบันทึกข้อมูล บันทึกข้อมูลระหว่างการดำเนินการจัดการความรู้ตามแผน เมื่อเสร็จสิ้นกระบวนการ นำข้อมูล มาวิเคราะห์ ปรากฏผล ดังนี้

1. การเตรียมความพร้อม

ผู้วิจัยได้เตรียมความพร้อมเพื่อเป็นการสร้างความเข้าใจและเตรียมความพร้อมให้กับบุคลากรในโรงเรียนบ้านวังปลาโคทุกคน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้เข้ามามีส่วนร่วมตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงสิ้นสุด โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

1. ทำความเข้าใจร่วมกัน มีการประชุม สนทนาและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเบื้องต้นในการดำเนินการวิจัย โดยได้เชิญคณะครูทุกคน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตัวแทนผู้ปกครองนักเรียน ผู้นำชุมชน ภูมิปัญญาท้องถิ่น รวมทั้งสิ้นประมาณ 50 คน ในวันที่ 3 พฤษภาคม 2553 ณ ห้องประชุมโรงเรียนบ้านวังปลาโค มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเบื้องต้นในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามความคาดหวังของชุมชน จากนั้นผู้วิจัยได้ทำการคัดเลือกผู้ร่วมวิจัย ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา ครูทีมจัดการความรู้ จำนวน 5 คน โดยคัดเลือกจากครูระดับอนุบาล 1 คน ครูระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – 6 จำนวน 2 คน ครูระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น 2 คน ตัวแทนคณะกรรมการสถานศึกษา จำนวน 3 คน

2. การประชุมเชิงปฏิบัติการและเวทีประชุมเสริมสร้างความรู้ให้กับผู้ร่วมวิจัย ส่งเสริมให้ทีมผู้ร่วมวิจัย ได้ลงมือปฏิบัติจริงในการระดมสมองและการเก็บข้อมูล ในวันที่ 4 พฤษภาคม 2553 เนื้อหาในการประชุมเชิงปฏิบัติการ เกี่ยวกับการปฏิบัติการจัดการความรู้ กิจกรรมอุ้นเครื่องเรื่อง KM โดยใช้สื่อ Power Point นำเสนอ เป็นการสำรวจความรู้ความเข้าใจที่มีอยู่เดิมของทีมวิจัยในเรื่องการจัดการความรู้ ชมวีดิทัศน์การจัดการความรู้ในองค์กร เรื่อง “เรียนงานการจัดการความรู้ : เรียนรู้จากโรงพยาบาลบ้านตาก” ผู้วิจัยได้เชิญศึกษานิเทศก์ที่มีความเชี่ยวชาญด้านการจัดการความรู้ให้ความรู้เพิ่มเติม จัดกิจกรรมการกำหนดหัวปลา กิจกรรมกลุ่มปฏิบัติการถอดความรู้ฝังลึกด้วยกลวิธีเรื่องเล่า(Storytelling) กิจกรรมทบทวนหลังปฏิบัติการ (After Action Review : AAR) ผลการดำเนินการในขั้นนี้ผู้ร่วมวิจัยได้ทราบถึงเทคนิคการจัดการความรู้

3. สร้างแรงจูงใจและจิตสำนึกในการทำงานร่วมกัน จัดประชุมเชิงปฏิบัติการระดมสมอง (AIC) แลกเปลี่ยนความคิดเห็นและความต้องการ มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นร่วมกันถึงทิศทาง วิธีการที่จะขับเคลื่อนในการพัฒนากิจกรรมที่ส่งผลกระทบต่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน วางแผนประกอบการวิจัยและกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาร

เรียนรู้ของตนเอง ได้เรียนรู้จักตนเองด้วยการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน ปัญหา สาเหตุ และผลของปัญหา รวมถึงการเสนอความคิดเห็นและความต้องการในการทำงานที่ดีและสะท้อนผลความคิดในการดำเนินงาน สร้างวิสัยทัศน์การจัดการความรู้ในองค์กร

2. การรวบรวมปัจจัยพื้นฐานและความต้องการ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการรวบรวมปัจจัยพื้นฐานและความต้องการซึ่งเป็นการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการ เกี่ยวกับการจัดการความรู้ และปรับสภาพพื้นฐานให้มีความพร้อมในการดำเนินการจัดการความรู้ โดยได้ดำเนินการ ดังนี้

1. ศึกษาบริบทโรงเรียน สภาพการจัดการความรู้ของผู้ร่วมวิจัยและปัญหา การประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา โดยการประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เสนอความคิดเห็น สะท้อนผลความคิดเห็นของผู้ร่วมวิจัย

2. สร้างวิสัยทัศน์ในการประกันคุณภาพการศึกษาภายในโรงเรียนโดยการจัดการความรู้ มีการพัฒนาความรู้ในการดำเนินงานจัดการความรู้ สร้างความเข้าใจในบทบาทของทีมีวิจัย

3) กำหนดทิศทาง เป้าหมาย การพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษาโดยการจัดการความรู้ โดยการประชุมเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม ของผู้ร่วมวิจัยซึ่งถือเป็นนักจัดการความรู้ โดยร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เสนอความคิดเห็นร่วมกันแบบมีส่วนร่วม

3. การวางแผนพัฒนา

การวางแผนพัฒนา เป็นการเรียนรู้ร่วมกันและการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีแผนการจัดการความรู้ ควบคู่กับแผนพัฒนากลุ่ม ตลอดจนการพัฒนาศักยภาพของทีมและแกนนำ มีกรอบในการดำเนินการจัดทำแผน/พัฒนาศักยภาพทีม ดังนี้

1. จัดทำแผนการพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา โดยใช้การจัดการความรู้ ผู้วิจัยกระตุ้นให้ผู้ร่วมวิจัย ได้จัดทำแผนการพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษา โดยให้ครอบคลุมมาตรฐานการศึกษาของ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และมาตรฐานของสถานศึกษา โดยการมอบภารกิจให้แก่ละคน ศึกษา ออกแบบกิจกรรมให้ครอบคลุม มาตรฐานการศึกษาทุกมาตรฐาน

2. พัฒนาความรู้พื้นฐานการจัดทำเว็บไซต์การจัดการความรู้ของสถานศึกษา สำหรับจัดเก็บข้อมูล โดยใช้วิทยากรจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา

มหาสารคาม เขต 1 โดยทีมผู้ร่วมวิจัยได้เข้ารับการพัฒนาศักยภาพการจัดทำเว็บไซต์อย่างง่าย ในวันที่ 13 พฤษภาคม 2553 ณ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1

3. สร้างตัวชี้วัดความสำเร็จของการพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษา ภายในสถานศึกษา ผู้วิจัยได้ส่งเสริมให้ทีมผู้ร่วมวิจัย กำหนดเป้าหมายของกิจกรรมในการ ดำเนินการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนให้ชัดเจน โดยใช้แบบประเมินความพึงพอใจต่อการดำเนิน กิจกรรมพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยใช้กระบวนการจัดการความรู้

4. ส่งเสริมแสวงหาความรู้และศึกษาคูณงาน โรงเรียนที่ประสบผลสำเร็จด้านการ ประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาเพื่อประกอบการออกแบบกิจกรรมในการพัฒนา คุณภาพผู้เรียน

4. การปฏิบัติตามแผนและปรับปรุง

การปฏิบัติตามแผนและปรับปรุง เพื่อให้บรรลุเป้าหมายมีกรอบหลักในการ ดำเนินการ นำแผนไปปฏิบัติและปรับปรุงพัฒนา ดังนี้

1. นำแผนกิจกรรมการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนที่เกิดจากการคิดค้น วางแผน ร่วมกันมาดำเนินการตามบทบาทหน้าที่และกิจกรรมที่กำหนด เพื่อให้แผนปฏิบัติการเกิด ประโยชน์สูงสุด ต่อผู้เรียนและนำไปสู่การแก้ไขปัญหาได้จริง

2. ทำการสรุปบททวนกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โดยใช้ระบบกิจกรรม พัฒนา เป็นระยะ กำหนดประเด็นการจัดการความรู้ตามแนวการดำเนินการตามขั้นตอนการ ประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยจัดให้มีเวทีทบทวนผลการ ดำเนินงานตามแผน ประชุมระดมสมองเพื่อค้นพบกิจกรรมที่มีคุณภาพต่อผู้เรียน

3. การสรุปบทเรียน สะท้อนผล และทบทวนแผนการจัดการความรู้ เพื่อ ปรับปรุงการดำเนินงานทุกระยะ ทั้งระดับบุคคลและระดับโรงเรียน โดยการประชุมแลกเปลี่ยน ความรู้ระดมสมองเพื่อพัฒนากิจกรรมระหว่างทีมผู้ร่วมวิจัย เพื่อสะท้อนผล พัฒนา ปรับปรุง และค้นหารูปแบบการประกันคุณภาพการศึกษาที่เหมาะสมสอดคล้องกับความต้องการ

5. การติดตามและยกระดับองค์ความรู้

การติดตามและยกระดับองค์ความรู้ เพื่อให้บรรลุตามกรอบ ผู้วิจัยและ ผู้ร่วม วิจัย ได้ดำเนินการ ดังนี้

1. รวบรวมแผนการออกแบบกิจกรรม เกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน โดยอิงมาตรฐานการศึกษา ของ สพฐ. 15 มาตรฐาน ที่ผู้ร่วมวิจัยได้จัดทำขึ้น นำมาวิเคราะห์

ผลการปฏิบัติกิจกรรม ซึ่งเน้นผลที่เกิดกับผู้เรียนและสนองมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา โดยจัดให้มีการประชุมแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ถึงผลการปฏิบัติเมื่อเทียบก่อนการวิจัย ระหว่างการวิจัย และหลังการวิจัยเสร็จสิ้น

2. ดำเนินการยกระดับองค์ความรู้ในการจัดการความรู้เพื่อการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา โดยผ่านกระบวนการ กำหนดความรู้ การสร้าง การค้นหา การประมวลและกลั่นกรองความรู้ การจัดเก็บความรู้ การแบ่งปันแลกเปลี่ยน และการเรียนรู้ โดยการประชุมผู้ร่วมวิจัย ร่วมกันประเมินความพึงพอใจของแต่ละกิจกรรม เปิดเวทีให้มีการแลกเปลี่ยนความรู้ต่อกิจกรรมนั้นๆ ที่ดำเนินการพัฒนา โดยจัดเป็นกลุ่มย่อย 4 กลุ่มย่อย ตามระดับช่วงชั้น ซึ่งจากผลการดำเนินงานในครั้งนี้ทำให้เกิดกระบวนการจัดการความรู้ 7 ขั้นตอน และผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นสะท้อนให้เกิดการเปลี่ยนแปลงไปสู่คุณภาพของการประกันคุณภาพการศึกษา โดยสามารถยกระดับความรู้ ปรากฏผลดังนี้

2.1. การกำหนดความรู้

ผู้บริหารและคณะครูทั้ง 4 กลุ่มย่อยร่วมกันหารือแนวทางการพัฒนาผู้เรียนให้มีวินัย มีความรับผิดชอบและปฏิบัติตามข้อตกลงร่วมกัน โดยระบุให้ดำเนินการค้นหาโครงการ/กิจกรรมที่ประสบผลสำเร็จ ในการพัฒนาผู้เรียน ให้มีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ แล้วร่วมกันออกแบบกระบวนการดำเนินงานร่วมกันระหว่างครูและนักเรียน จากนั้นวิเคราะห์ถึงผลที่เกิดขึ้นหลังจากดำเนินงานจัดการความรู้ไปแล้วถึงแนวทางการดำเนินงานต่อไป

2.2. การสร้างความรู้

เมื่อได้แนวทางว่าต้องดำเนินการโดยใช้โครงการ/กิจกรรม ที่ประสบผลสำเร็จจึงมีการมอบหมาย ออกคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงาน ให้แต่ละกลุ่มช่วงชั้นศึกษารายละเอียดโครงการ/กิจกรรมพัฒนาระเบียบวินัยของผู้เรียนตามคู่มือการพัฒนาพร้อมทั้งปรับปรุง แก้ไขให้เข้ากับศักยภาพของผู้เรียนให้มากที่สุด โดยพิจารณาจากการศึกษาข้อมูลสารสนเทศที่มีอยู่ พร้อมทั้งจัดทำระบบสารสนเทศให้ได้มาตรฐาน และร่วมกันพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์

2.3. การค้นหาความรู้

คณะทำงาน ร่วมกันศึกษา ค้นคว้าโครงการ/กิจกรรมที่ประสบผลสำเร็จทั้งจากเอกสาร ตำราของโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษาเพิ่มเติมจากครั้งก่อน รวมทั้งหาแนวทาง การพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณธรรม จริยธรรม

และค่านิยมที่พึงประสงค์ กำหนดเกณฑ์การพิจารณา พฤติกรรมบ่งชี้ ข้อมูล/ตัวแปรที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลและสูตรคำนวณ และกิจกรรม/งาน/โครงการที่ดำเนินการแล้วประสบความสำเร็จเพิ่มเติม

2.4. การประมวลและกลั่นกรองความรู้

นำความรู้ที่ได้จากการค้นหา มาเรียบเรียง ปรับปรุงด้านภาษา เนื้อหา เพื่อให้เข้ากับบริบทของโรงเรียน รวมทั้งกำหนดโครงการให้เป็นการพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนให้มากที่สุด โดยการจัดทำเป็นคู่มือการดำเนินงานในแบบรูปเล่มเอกสารให้สะดวกต่อการนำไปใช้

2.5. การจัดเก็บความรู้

หลังจากได้คู่มือการนำไปใช้แล้ว ให้นำคู่มือไปใช้พัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาโดยยึดแนวทางตามคู่มือที่ได้ร่วมกันออกแบบและปฏิบัติการจัดทำไว้เป็นอย่างดี พร้อมทั้งรวบรวมข้อมูลจากการปฏิบัติงาน โดยใช้เครื่องมือในการบันทึกข้อมูลทั้งก่อนการปฏิบัติงาน ระหว่างการปฏิบัติงาน และหลังการปฏิบัติงานเพื่อให้เกิดการเรียนรู้แล้วทำให้ความรู้ที่ได้รับเป็นการจัดเก็บความรู้และพัฒนาให้เป็นองค์ความรู้ต่อไป

2.6. การแบ่งปันแลกเปลี่ยน

การแบ่งปันความรู้ได้ดำเนินการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างกลุ่ม โดยแต่ละกลุ่มได้นำเสนอทั้งปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน ทำให้แต่ละกลุ่มได้เกิดการเรียนรู้ข้ามช่วงชั้น และเกิดการเรียนรู้ระหว่างช่วงชั้นเป็นการต่อยอดความรู้ของแต่ละช่วงชั้น ทำให้เกิดการเรียนรู้ของกันและกัน และเกิดประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการทำงานทำให้เกิดการทำงานแนวราบทุกคนในองค์กรได้เรียนรู้งานของกันและกัน ทุกคนในโรงเรียนสามารถปฏิบัติงานทดแทนกันได้เป็นอย่างดี รวมทั้งทำให้เกิดการเรียนรู้จากการปฏิบัติ รวมทั้งมีการนำเสนอผลงานในรูปแบบการนำเสนอหน้าชั้น เพื่อให้ทุกคนได้เกิดทักษะการนำเสนอและเป็นการแสดงศักยภาพของพนักงานได้อย่างมีประสิทธิภาพเกิดประสิทธิผลของการปฏิบัติงานเป็นอย่างดี

2.7. การเรียนรู้

เมื่อมีการนำเสนองานในรูปแบบปากเปล่าทำให้ทุกคนที่สงสัยเกิดการเรียนรู้ อยากรู้ อยากเห็น สามารถซักถามถึงกระบวนการแก้ไขปัญหา และการดำเนินงาน

ให้ประสบความสำเร็จในแบบฉบับของแต่ละบุคคลในโรงเรียนทำให้เกิดการเรียนรู้ทั้งในโรงเรียนและในตัวบุคคลในโรงเรียน เกิดการเรียนรู้จากการปฏิบัติและทำให้โรงเรียนเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ต่อไป

3. การสรุปบทเรียน สะท้อนผลและทบทวนแผนการจัดการความรู้ โดยจัดประชุม เสวนาแลกเปลี่ยนความรู้ โดยใช้แบบบันทึกผลหลังการปฏิบัติกิจกรรม (AAR) และใช้แบบประเมินความพึงพอใจสำหรับการสรุปบทเรียน สะท้อนผลและทบทวนแผนการจัดการกิจกรรม

6. การประเมินผล สรุป

ผู้วิจัยได้ดำเนินการประเมินผล สรุป เพื่อเป็นการประเมินผลการดำเนินการตามแผนการจัดการความรู้หลังดำเนินการทั้งหมด โดยดำเนินการดังนี้

1. จัดประชุมเชิงปฏิบัติการ เพื่อจัดตั้งศูนย์การจัดการความรู้ในการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาโดยใช้การจัดการความรู้ รวบรวมกิจกรรมการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ที่ประสบผลสำเร็จและจัดทำเป็นแนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียน
2. คัดเลือกกิจกรรมที่เป็นเลิศ โดยการใช้แบบประเมินกิจกรรมที่เป็นเลิศตามแบบที่สร้างขึ้น และนำเสนอต่อสาธารณะ เผยแพร่กิจกรรมที่ประสบผลสำเร็จและดำเนินการจัดเก็บความรู้เพื่อสะดวกต่อการเผยแพร่ มีการจัดนิทรรศการนำเสนอกิจกรรมดีเด่นในระดับชั้นเรียนและระดับ โรงเรียน ร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับโรงเรียนเครือข่าย
3. การเสริมแรงบวกให้รางวัลและเผยแพร่ผลงานที่ประสบความสำเร็จ โดยจัดพิมพ์เผยแพร่ มอบเกียรติบัตรกับผลงานที่ประสบความสำเร็จ
4. ประเมินรูปแบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยใช้กระบวนการจัดการความรู้ โดยการจัดเวทีสรุปผลการวิจัยแลกเปลี่ยนเรียนรู้ภายในโรงเรียน อย่างเป็นทางการ โดยเชิญผู้มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมเสวนา แลกเปลี่ยนความรู้ ประเมินความพึงพอใจในการปฏิบัติกิจกรรมที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

ผลการสอบถามความคิดเห็น และความรู้สึกรู้สึกของบุคลากร โรงเรียนบ้านวังปลา โดเกี่ยวกับการนำรูปแบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยใช้กระบวนการจัดการความรู้มาปฏิบัติจริง ซึ่ง สรุปได้ว่า บุคลากรส่วนใหญ่เห็นว่ารูปแบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยใช้กระบวนการจัดการความรู้ มีประโยชน์ เกิดประโยชน์ต่อโรงเรียน ช่วยให้การดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในโรงเรียนมีประสิทธิภาพมากขึ้น

2.3 ผลการประเมินรูปแบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยใช้กระบวนการจัดการความรู้

ภายหลังจากนำรูปแบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยใช้กระบวนการจัดการความรู้ ไปทดลองใช้กับโรงเรียนบ้านวังปลาโค ตำบลวังใหม่ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม ผู้วิจัยได้ประเมินผลรูปแบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยใช้กระบวนการจัดการความรู้ โดยดำเนินการอยู่ 3 กิจกรรม ประกอบด้วย 1) การสอบถามเพื่อประเมินความเป็นไปได้ ความเป็นประโยชน์ ความเหมาะสม และความถูกต้องครอบคลุมของรูปแบบ 2) การสอบถามความพึงพอใจต่อการดำเนินการตามรูปแบบ และ 3) การประเมินความสำเร็จของการดำเนินงานตามรูปแบบโดยการสอบถามและสัมภาษณ์ กลุ่มผู้ให้ข้อมูลในการประเมินประกอบด้วยผู้บริหาร โรงเรียนหรือรองผู้บริหาร โรงเรียน จำนวน 1 คน ครูที่จัดการความรู้ จำนวน 5 คน และกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 3 คน จากนั้นผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้อาวิเคราะห์ ผลปรากฏ ดังนี้

2.3.1 ผลการประเมินความเป็นไปได้ ความเป็นประโยชน์ ความเหมาะสม และความถูกต้องครอบคลุมของรูปแบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยใช้กระบวนการจัดการความรู้ พบว่า รูปแบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยใช้กระบวนการจัดการความรู้มีความเป็นไปได้ ความเป็นประโยชน์ ความเหมาะสม และความถูกต้องครอบคลุมโดยรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด

2.3.2 ผลการสอบถามความพึงพอใจต่อการดำเนินการตามรูปแบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยใช้กระบวนการจัดการความรู้ พบว่า กลุ่มผู้ให้ข้อมูลมีความพึงพอใจต่อการดำเนินการตามรูปแบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยใช้กระบวนการจัดการความรู้โดยรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด

2.3.3 ผลการประเมินความสำเร็จของการดำเนินงานตามรูปแบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยใช้กระบวนการจัดการความรู้ พบว่า กลุ่มผู้ให้ข้อมูลมีความคิดเห็นต่อระดับความสำเร็จของการดำเนินงานตามรูปแบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยใช้กระบวนการจัดการความรู้โดยรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด

ผู้บริหาร ครูในสถานศึกษา และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ร่วมทดลองใช้รูปแบบฯ ได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับ

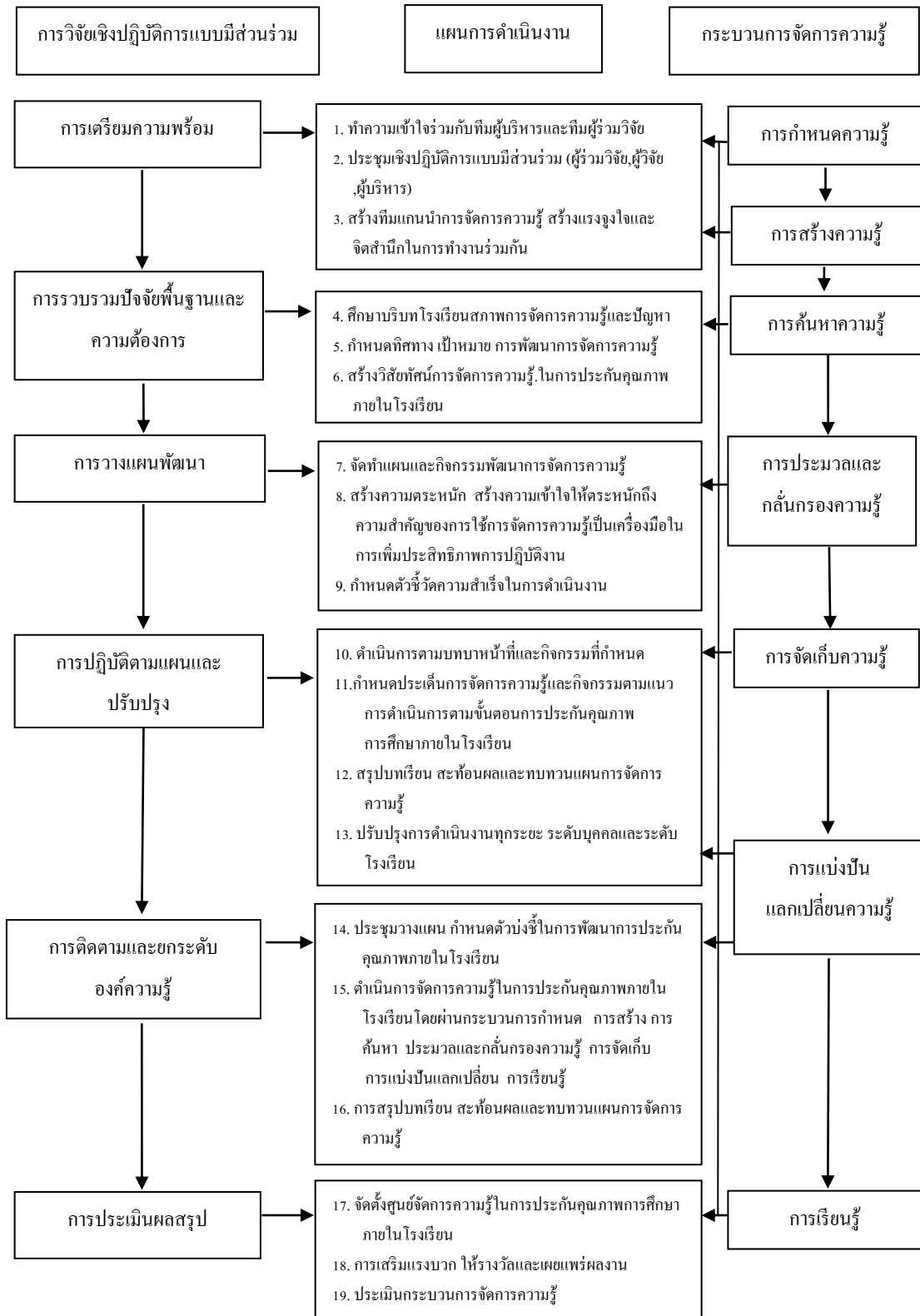
การนำรูปแบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยใช้กระบวนการจัดการความรู้ไปใช้สรุปประเด็นสำคัญได้ว่า

1) ข้อดีของรูปแบบ คือ เป็นรูปแบบที่โรงเรียนนำไปใช้แล้วสามารถทำให้การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ช่วยให้โรงเรียนทำงานการประกันคุณภาพการศึกษาอย่างมีทิศทางและเป้าหมายที่ชัดเจน และก่อให้เกิดความร่วมมือ ร่วมแรง และร่วมใจของบุคลากรในสถานศึกษา

2) ปัญหาอุปสรรคในการนำรูปแบบไปใช้ คือ บทบาทภาระหน้าที่ของครูมีมากทำให้บางครั้งไม่สามารถดำเนินการตามกิจกรรมที่กำหนดไว้ในรูปแบบได้ ส่งผลต่อการปฏิบัติกิจกรรมไม่เป็นไปตามแผนการที่วางไว้ และการดำเนินการไม่เป็นไปตามปฏิบัติหรือแผนงานที่วางไว้ เนื่องจากต้องปฏิบัติงานตามนโยบายของหน่วยงานต้นสังกัด

3) ข้อเสนอแนะในการนำรูปแบบไปใช้ คือ ก่อนดำเนินการควรประชุมชี้แจง ทำความเข้าใจกับบุคลากรทุกคนในโรงเรียนเพื่อสร้างความเข้าใจร่วมกัน ควรนำเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์เข้ามาช่วยในการบริหารจัดการข้อมูลเพื่อให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และควรเน้นการบริหารแบบมีส่วนร่วมเข้ามาใช้เพื่อให้ทุกคนเห็นความสำคัญร่วมกัน

จากที่ข้อมูลดังกล่าวข้างต้น สามารถสรุปได้ว่ารูปแบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยใช้กระบวนการจัดการความรู้ เป็นรูปแบบที่ได้รับการยอมรับและเกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาและทำให้เกิดคุณภาพในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ซึ่งสามารถสรุปได้ดังภาพที่ 18 ดังนี้

แผนภาพที่ 18 รูปแบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
โดยใช้กระบวนการจัดการความรู้

อภิปรายผล

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลการพัฒนา รูปแบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยใช้กระบวนการจัดการความรู้มีประเด็นน่าสนใจที่จะนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. ผลการสร้างรูปแบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยใช้กระบวนการจัดการความรู้ 5 ขั้น ทำให้ได้รูปแบบการประกันคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยใช้กระบวนการจัดการความรู้ จำนวน 6 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การเตรียมความพร้อม 2) การรวบรวมปัจจัยพื้นฐานและความต้องการ 3) การวางแผนพัฒนา 4) การปฏิบัติตามแผนและปรับปรุง 5) การติดตามและยกระดับองค์ความรู้ และ 6) การประเมินผล สรุป ซึ่งจะเห็นได้ว่าองค์ประกอบทั้ง 6 นั้นล้วนมีความสำคัญและความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะช่วยส่งเสริมสนับสนุนให้การดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผลอย่างแท้จริง ทั้งนี้เพราะรูปแบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยใช้กระบวนการจัดการความรู้ ได้ดำเนินการสร้างและพัฒนาตามกระบวนการวิจัยและพัฒนา รูปแบบ ซึ่งสอดคล้องกับที่ สมาน อัสวภูมิ (2550 : บทความ) ได้เสนอแนวปฏิบัติการวิจัยและพัฒนา รูปแบบ มีขั้นตอนดังนี้ คือ 1) การกำหนดขอบเขตและสาระของรูปแบบต้นร่าง ซึ่งในการกำหนดขอบเขตและสาระของรูปแบบเป็นขั้นตอนแรกในการคิดค้นหาแนวทางในการแก้ปัญหาในการดำเนินงาน ซึ่งผู้วิจัยเริ่มต้นจากการทบทวนสภาพปัญหา และประสบการณ์ที่พบในการทำงาน หรือศึกษารายงานการดำเนินงานของหน่วยงานหรืองานวิจัยและแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องเข้ามาใช้เป็นฐานในการออกแบบรูปแบบต้นร่าง เช่น สมมติว่าผู้วิจัยค้นพบว่าการประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาส่วนใหญ่จะเสียเวลาในการดำเนินการในวาระเรื่องประธานจะแจ้งให้ทราบ การรับรองรายงานการประชุม ทำให้เสียเวลาของคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิที่มาร่วมประชุม แทนที่จะได้พิจารณาและร่วมให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางในการแก้ไข ปัญหาเหล่านั้น ซึ่งจะเป็นประโยชน์มากกว่า เป็นต้น เมื่อพบปัญหาเช่นนี้แล้ว ผู้วิจัยก็จะพิจารณาว่าเราจะแก้ไขปัญหานั้นอย่างไร มีรูปแบบในการดำเนินงานเป็นอย่างไร โดยมีการกำหนดวัตถุประสงค์และหลักการต้นร่างเท่าที่สามารถทำได้ในช่วงนั้น เช่น การออกแบบวิธีการประชุมแบบใหม่จากฐานความรู้เดิมเกี่ยวกับการประชุมที่ดี หรือประสบการณ์ที่เคยพบเห็นมาจากที่อื่นหรือการริเริ่มของตนเองก็ได้ ในการศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ระดับปริญญาเอก การศึกษาสภาพปัญหาเบื้องต้น และการ

ยกร่างรูปแบบต้นแบบนั้น ผู้วิจัยต้องใช้วิธีการวิจัยเป็นฐานในการดำเนินงาน และทุกขั้นตอนต้องคำนึงถึงวิธีการวิทยาศาสตร์อยู่เสมอ จึงจะทำให้การยกร่างรูปแบบต้นแบบน่าเชื่อถือ

2) ทบทวนวรรณกรรมและปรับปรุงรูปแบบต้นร่าง โดยหลังจากได้ต้นร่างรูปแบบตามขั้นตอนที่หนึ่งแล้ว ผู้วิจัยควร ได้มีการศึกษา ทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติม เพื่อตรวจสอบแนวคิดและรูปแบบต้นแบบร่างว่ามีส่วนใดที่ยังต้องปรับปรุงแก้ไข เช่น การศึกษาเพิ่มเติมว่ามีแนวคิด ทฤษฎี หรือแนวปฏิบัติในการประชุมอื่นใดใหม่ที่น่าจะทำให้การจัดประชุมดียิ่งขึ้นกว่ารูปแบบต้นร่างที่จัดทำไว้ นอกจากนี้ผู้วิจัยอาจจะนำรูปแบบต้นร่าง ไปขอคำปรึกษาผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อขอความเห็นและข้อเสนอแนะในการปรับปรุงรูปแบบต้นร่าง หรือผู้วิจัยอาจจะนำเสนอรูปแบบต้นร่างต่อที่ประชุมของนักปฏิบัติ หรือ ผู้ที่เกี่ยวข้อง ช้องเพื่อรับฟัง ความคิดเห็นหรือระดมสมองแบบ Focus Group เสร็จแล้วนำ ข้อมูลใหม่ที่ได้จากการทบทวน วรรณกรรมเพิ่มเติมหรือ ข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิหรือความเห็นจาก ที่ประชุมมาปรับปรุงรูปแบบต้นร่างให้ดียิ่งขึ้น ก่อนใช้เป็นแนวทางในการศึกษาสภาพปัจจุบันต่อไป 3) ศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหาตามกรอบ แนวคิดของรูปแบบต้นร่าง ซึ่งหลังจากผู้วิจัยได้ปรับปรุงรูปแบบต้นร่างแล้วให้ใช้รูปแบบต้นร่างที่ได้เป็นกรอบความคิดในการออกแบบวิธีการและเครื่องมือในการศึกษาสภาพจริงการดำเนินงานในเรื่องที่ออกแบบรูปแบบลักษณะเดียวกันเกี่ยวกับการวิจัยทั่วไปที่ใช้กรอบแนวคิด การวิจัยเป็นกรอบในการสร้างเครื่องมือในการเก็บข้อมูลเช่น ในกรณีรูปแบบการประชุมคณะกรรมการ สถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพที่กล่าวมาแล้วข้างต้นผู้วิจัยก็จะออกแบบวิธีการและเครื่องมือในการเก็บข้อมูลเพื่อศึกษาสภาพการดำเนินการประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาในสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มเป้าหมายในการออกแบบรูปแบบใน 5-7 กรณี หรือนอกหน้านั้นแล้วแต่ความเหมาะสมและความจำเป็นโดยทั่วไปแล้วการเก็บข้อมูลในขั้นตอนนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาว่าการดำเนินงาน นั้นในกรณีต่างๆมีสภาพและปัญหาอย่างไรตามกรอบตัวแปรของรูปแบบต้นร่างและสอบถามความเห็นของผู้เกี่ยวข้องว่าหากมีการดำเนินงานตามแนวปฏิบัติของรูปแบบต้นร่างผู้เกี่ยวข้องเหล่านั้นมีความเห็นอย่างไรหากแต่ใช้รูปแบบนี้เป็นแนวทางในการดำเนินงานจะเป็นไปได้หรือไม่เป็นต้น เสร็จแล้วนำข้อมูลที่ได้มาจัดทำรายงานเป็นรายกรณีและผลสรุปโดยภาพรวมเพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงรูปแบบต่อไป สำหรับกรณีที่ผู้วิจัยจะวิจัยพัฒนารูปแบบโดยใช้เทคนิค เดลฟาย ขั้นตอนนี้การสร้างเครื่องมือ เดลฟาย ตามกรอบแนวคิดของรูปแบบต้นร่างและดำเนินการขั้นตอนอื่นๆตามวิธีการเทคนิค เดลฟาย ต่อไปแต่โดยทั่วไปแล้วพบว่าผู้วิจัยพัฒนารูปแบบโดยใช้เทคนิค เดลฟาย มักจะจบลงด้วยการสรุปผลการทำเดลฟาย เท่านั้นจึงเป็นเพียงข้อมูลตามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิซึ่ง

ยังไม่เป็นรูปแบบแต่อย่างใดในทัศนะของผู้เขียนเห็นว่าอย่างน้อยที่สุดขั้นตอนสุดท้ายของการพัฒนารูปแบบ โดยใช้เทคนิคการ เคลฟายการปรับปรุงรูปแบบต้นร่างของแนวคิดที่สรุปได้จากการใช้เทคนิค เคลฟาย 4) การออกแบบรูปแบบขั้นสุดท้าย เป็นการปรับปรุงรูปแบบต้นร่างครั้งสุดท้ายก่อนนำไปตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบต่อไปหรือในกรณีการพัฒนารูปแบบ โดยใช้เทคนิคเคลฟายถือว่าเป็นขั้นตอนสุดท้ายของกระบวนการได้เพราะรูปแบบได้ผ่านการตรวจสอบโดยผู้ทรงคุณวุฒิหลายรอบแล้วแต่ถ้าผู้วิจัยนำรูปแบบที่ปรับปรุงขั้นสุดท้ายนี้ไปตรวจสอบคุณภาพด้วยก็ยิ่งดีสำหรับแนวทางการปรับปรุงรูปแบบขั้นสุดท้ายนี้ผู้วิจัยจะใช้ข้อมูลที่ได้มาจากการศึกษาภาคสนามหรือการทำเคลฟายมาใช้เป็นฐานในการปรับแก้องค์ประกอบของรูปแบบต้นร่างตามข้อมูลที่ได้จากการศึกษาในขั้นตอนที่ 3 เช่น ในกรณีตัวอย่างเกี่ยวกับการประชุมของคณะกรรมการสถานศึกษานั้นสมมติว่าประเด็นย่อย 1 ของรูปแบบต้นร่างกำหนดว่า”การรับรองรายงานการประชุมนั้นให้ใช้การจัดส่งรายงานให้กรรมการอ่านล่วงหน้า และในวันประชุมหากพบว่าไม่มีใครทักท้วงให้ถือว่าที่ประชุมรับรองการประชุม” แต่จากการศึกษาสภาพและปัญหาในปัจจุบันพบว่า “กรรมการส่วนใหญ่มักจะลืมเอกสารที่ส่งให้อ่านล่วงหน้า” การปรับปรุงประเด็นย่อยดังกล่าวอาจจะเป็นดังนี้ “.ให้แจกรายงานการประชุมเมื่อเริ่มการประชุมและจนตลอดการประชุมหากไม่มีใครทักท้วงให้ถือว่าที่ประชุมรับรองการประชุมเป็นต้น การปรับปรุงรูปแบบขั้นสุดท้ายนี้นอกจากจะปรับปรุงสาระของรูปแบบตามข้อมูลที่ได้แล้วผู้วิจัยอาจจะใช้วิธีการขอคำปรึกษาและนำจากผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้มีประสบการณ์ และอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ (ในกรณีการทำวิทยานิพนธ์) หรือการศึกษาวิเคราะห์ความสอดคล้องของรูปแบบกับหลักการทฤษฎี และบุคคลที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบวัตถุประสงค์ของรูปแบบก่อนนำไปตรวจสอบของคุณภาพรูปแบบตามวิธีการและเครื่องมือที่ผู้วิจัยออกแบบไว้ต่อไป หลังจากนั้นจึงเป็นขั้นตอนที่ 5) การตรวจสอบคุณภาพรูปแบบ ซึ่งผู้วิจัยก็จะดำเนินการตามที่ออกแบบแล้วไว้ในขั้นตอนที่ 4 ซึ่งโดยทั่วไปอาจจะเลือกวิธีใดวิธีหนึ่งตามความเหมาะสมของรูปแบบ เวลาและงบประมาณในการดำเนินการดังนี้ ตรวจสอบโดยผู้ทรงคุณวุฒิโดยผู้วิจัยจะนำเสนอรูปแบบ ที่พัฒนาขึ้นต่อผู้ทรงคุณวุฒิ 15-20 คนพร้อมกับแบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบตลอดจนข้อเสนอแนะเพิ่มเติมต่างๆตรวจสอบโดยการประชุมสัมมนาโดยผู้วิจัยจัดประชุมสัมมนานุคคลที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบและผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนหนึ่งและนำเสนอรูปแบบที่พัฒนาขึ้นเสร็จแล้วให้ผู้เข้าร่วมประชุมสัมมนา วิพากษ์ ประเมินรูปแบบทั้งในด้านความเหมาะสมและความเป็นไปได้และให้ข้อเสนอแนะต่อไป และตรวจสอบโดยการทดลอง โดยผู้วิจัยดำเนินการทดลองใช้รูปแบบที่พัฒนาขึ้นในสภาพจริงหรือ

เหตุการณ์จำลองตามแบบแผนที่ออกแบบไว้เพื่อสังเกตรวบรวมข้อมูลและความคิดเห็นจากผู้เกี่ยวข้องเพื่อนำไปใช้ในการปรับปรุงรูปแบบต่อไป

2. ผลการทดลองใช้รูปแบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยใช้กระบวนการจัดการความรู้ สรุปได้ว่า บุคลากรส่วนใหญ่เห็นว่ารูปแบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยใช้กระบวนการจัดการความรู้ มีประโยชน์ เกิดประโยชน์ต่อโรงเรียน ช่วยให้การดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในโรงเรียนมีประสิทธิภาพมากขึ้น ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การจัดการความรู้ช่วยเพิ่มผลผลิต พัฒนาคุณภาพขององค์กรให้ดีขึ้น เพิ่มประโยชน์กับบุคคล และความคิด นวัตกรรม การเรียนรู้ และความสามารถของบุคคลในการนำไปปฏิบัติซึ่งจะเป็นการปรับปรุง และเพิ่มสินทรัพย์ความรู้ขององค์กร (ัชชาวล วรษ์ประเสริฐ. 2548 : 66-68) นอกจากนี้การจัดการความรู้ยังประกอบด้วยกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการแสวงหาความรู้ กระบวนการกระทำต่อข้อมูลเพื่อให้เกิดเป็นความรู้ การจัดเก็บและการสืบค้นความรู้ ตลอดจนการถ่ายโอนความรู้และการใช้ประโยชน์จากองค์ความรู้ที่มี เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการปฏิบัติงาน

3. ผลการประเมินความเป็นไปได้ ความเป็นประโยชน์ ความเหมาะสม และความถูกต้องครอบคลุมของรูปแบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยใช้กระบวนการจัดการความรู้ พบว่า รูปแบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยใช้กระบวนการจัดการความรู้มีความเป็นไปได้ ความเป็นประโยชน์ ความเหมาะสม และความถูกต้องครอบคลุมโดยรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ในการสร้างและพัฒนา รูปแบบ การประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยใช้กระบวนการจัดการความรู้ในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามหลักวิชา และกระบวนการสร้างและพัฒนา รูปแบบ เป็นการวิจัยและพัฒนาหรือ Research and development (R and D) ซึ่งสอดคล้องกับที่ สมาน อัสวภูมิ (2550 : บทความ) ได้กล่าวถึงการวิจัยพัฒนารูปแบบ ได้ทำความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทางในการศึกษาเกี่ยวกับรูปแบบและแบ่งเอาไว้ 3 ลักษณะ ดังนี้ คือ 1) การศึกษารูปแบบ เป็นการวิจัยเพื่อค้นหาคำตอบว่าอยู่ในสภาพปัจจุบันนั้น “รูปแบบ” ที่เราต้องการศึกษานั้นมีสภาพเป็นอย่างไร เช่น ถ้าต้องการทราบว่ารูปแบบการบริหารแบบฐานโรงเรียนในสถานศึกษารูปแบบการบริหารแบบฐานโรงเรียนขึ้นมาตามแนวคิดทฤษฎีที่ได้จากการศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง เสร็จแล้วก็ใช้กรอบความคิดดังกล่าวไปศึกษาว่าสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดอุบลราชธานีมีรูปแบบการบริหารฐานโรงเรียนอย่างไรบ้าง ส่วนจะใช้วิธีการศึกษาเชิงสำรวจหรือเชิงคุณภาพ ก็แล้วแต่การออกแบบ

การวิจัยของผู้ศึกษา 2) การนำเสนอรูปแบบ เป็นการพัฒนางานต่อยอดจากการศึกษารูปแบบ โดยผู้วิจัยอาจจะใช้ข้อมูลที่บุคคลอื่นศึกษาเกี่ยวกับรูปแบบนั้นๆไว้แล้วมาสังเคราะห์ และ ออกแบบรูปแบบการดำเนินงานใหม่เสร็จแล้วนำเสนอรูปแบบนั้นในลักษณะใดลักษณะหนึ่ง เช่น เสนอต่อการประชุมสัมมนา เสนอต่อกลุ่มผู้ปฏิบัติในลักษณะการทำ Focus Group หรือนำเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อให้ความเห็นต่อรูปแบบที่นำเสนอเสร็จแล้วผู้วิจัยก็นำเสนอทั้งผลการออกรูปแบบและผลการนำเสนอรูปแบบ สำหรับกรณีที่ยังไม่มีข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันของรูปแบบ ผู้วิจัยต้องศึกษาข้อมูลเหล่านั้นเอง ส่วนความเข้มข้นของการศึกษาว่าจะมีมากน้อยเพียงใดนั้นขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์การวิจัย และความต้องการของผู้ใช้งานวิจัยนั้น เช่น ในกรณีที่ใช้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาระดับปริญญาโท ผู้เขียนเห็นว่าการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาพื้นฐานเกี่ยวกับรูปแบบนั้นไม่ต้องลึกและมีรายละเอียดมากเท่ากับการศึกษารูปแบบ ที่กล่าวมาข้างต้น เพราะหากทำเข้มข้นทั้งแบบที่หนึ่งและที่สองจะทำให้ภาระงานของนักศึกษามีปริมาณมากกว่าที่ควรเป็นทั้งนี้เพราะหากพิจารณาเฉพาะส่วนแรกก็เพียงพอสำหรับการศึกษาระดับปริญญาโทแล้ว แต่ถ้านักศึกษา จะทำเกินกว่าที่กำหนดย่อมดีกว่าแน่นอน สำหรับการศึกษาระดับปริญญาเอกหากจะใช้วิธีการนำเสนอรูปแบบอย่างใดอย่างหนึ่งที่กล่าวมาข้างต้น การกำหนดรูปแบบในการศึกษาและการศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหาก่อนการออกแบบรูปแบบย่อมต้องดำเนินการทั้งลึกและปริมาณมากพอแน่นอน ยิ่งไปกว่านั้นในการนำเสนอต่อที่ประชุม หรือ Focus Group หรือผู้ทรงคุณวุฒิต้องมีจำนวนมากพอและมีความพิถีพิถันในการเลือกมากขึ้น และ 3) การพัฒนารูปแบบ เป็นแนวทางการศึกษา เกี่ยวกับรูปแบบที่ต้องดำเนินการทั้งสองแบบที่กล่าวมาข้างต้น และในการนำเสนอรูปแบบต้องมีความเข้มข้นรอบคอบ และพิถีพิถันมากขึ้น เสร็จแล้วต้องมีการปรับปรุงแบบตามข้อมูลที่ได้มาจากการเสนอ จึงจะถือว่าเป็นการพัฒนาแบบ อย่างไรก็ตามในการพัฒนารูปแบบที่สมบูรณ์ควรได้มีการทดลองใช้และปรับปรุงรูปแบบ ส่วนจะมีการทดลองและปรับปรุงรูปแบบที่รอบนั้น ขึ้นอยู่กับความสมบูรณ์ก็จตามวัตถุประสงค์ของรูปแบบ (Model Objective Satisfaction) หรือข้อจำกัดด้านเวลาและงบประมาณ ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทดลองใช้แล้วนำรูปแบบที่ได้มาพัฒนาปรับปรุง จนได้รูปแบบที่มีความถูกต้องสมบูรณ์ และมีความเป็นไปได้ ความเป็นประโยชน์ ความเหมาะสม และความถูกต้องครอบคลุมโดยรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด

นอกจากนั้นยังพบว่า ผู้บริหาร ครูในสถานศึกษา และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ร่วมทดลองใช้รูปแบบมีความพึงพอใจ และมีความคิดเห็นต่อระดับความสำเร็จการดำเนินการตามรูปแบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาขั้น

พื้นฐาน โดยใช้กระบวนการจัดการความรู้โดยรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่ามีปัจจัยเอื้อที่มีอิทธิพลที่ทำให้การจัดการความรู้ประสบผลสำเร็จ (Knowledge Management Enablers/Influences) 5 ประการ ซึ่งสอดคล้องกับที่ บุญดี บุญญาภิก (2548 : 59-62) ได้กล่าวถึงปัจจัยเอื้อที่ช่วยให้การจัดการความรู้ประสบความสำเร็จประกอบด้วย 1) ภาวะผู้นำและกลยุทธ์ (Leadership and Strategy) การจัดการความรู้ไม่ประสบผลสำเร็จอย่างราบรื่นถ้าปราศจากการสนับสนุนจากผู้บริหารขององค์กร ผู้บริหารจะต้องเข้าใจแนวคิดและตระหนักถึงประโยชน์ที่องค์กรจะได้รับจากการจัดการความรู้เพื่อที่สามารถสื่อสารและผลักดันให้มีการจัดการความรู้ในองค์กร นอกจากการสนับสนุนจากผู้บริหารแล้ว อีกหนึ่งปัจจัยหลักที่จะช่วยให้องค์กรสามารถบรรลุผลสำเร็จในการจัดการความรู้ได้ก็คือทิศทางและกลยุทธ์ที่ชัดเจนของการจัดการความรู้ขององค์กรจะต้องสามารถตอบคำถามได้ว่าจะจัดการความรู้ภายในองค์กรเพื่ออะไร เพื่อจะนำเอาเป้าหมายของการจัดการความรู้นั้นมากำหนดเป็นแผนงานและกิจกรรมต่างๆ ที่จำเป็นเพื่อจะให้องค์กรสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ได้ สิ่งสำคัญก็คือกลยุทธ์ของการจัดการความรู้จะต้องสนับสนุนและสอดคล้องกับทิศทางในการดำเนินธุรกิจขององค์กรเพื่อที่จะช่วยให้องค์กรสามารถเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันได้ 2) วัฒนธรรม (Culture) สิ่งสำคัญซึ่งจะช่วยให้องค์กรบรรลุผลสำเร็จในการจัดการความรู้ได้ก็คือ วัฒนธรรมของการแลกเปลี่ยนและแบ่งปันความรู้ระหว่างบุคลากรภายในองค์กร ทศนคติอย่างหนึ่งซึ่งมีมานานแล้วก็คือความรู้คืออำนาจ และด้วยอำนาจนี้ที่จะช่วยทำให้เรามีความสำคัญมากกว่าคนอื่นได้แต่ก็เป็นเพราะทัศนคติข้อนี้ทำให้บุคลากรในองค์กรไม่ยอมที่จะแลกเปลี่ยนความรู้ซึ่งกันและกันเพราะกลัวว่าตัวเองจะหมดความสำคัญไป สิ่งเหล่านี้เกิดขึ้นเป็นเวลานานก็ได้แปรเปลี่ยนเป็นวัฒนธรรมขององค์กรที่คิดขวางการแบ่งปันความรู้ การปรับเปลี่ยนวัฒนธรรมขององค์กรเป็นเรื่องที่ต้องใช้เวลานาน สิ่งที่องค์กรควรพิจารณาก็คือการทำความเข้าใจถึงอุปสรรคต่างๆ เหล่านี้ ออกไป การเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมองค์กรให้เอื้อต่อการแลกเปลี่ยนความรู้จะต้องได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหาร อย่างต่อเนื่องที่เพื่อที่จะทำให้บุคลากรในองค์กรตระหนักถึงความสำคัญและความจำเป็นของการเปลี่ยนแปลง 3) เทคโนโลยีสารสนเทศทางด้านการจัดการความรู้ (Technology) ความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศโดยเฉพาะอินเทอร์เน็ตและอินทราเน็ตเป็นแรงผลักดันสำคัญที่ช่วยให้การแลกเปลี่ยนความรู้สามารถทำได้ง่ายขึ้นนอกจากนี้แล้วระบบฐานข้อมูล ที่ทันสมัยก็มีส่วนช่วยให้การจัดการความรู้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ในภาพรวมแล้ว เทคโนโลยีสารสนเทศมีส่วนสำคัญในการช่วยให้คนในองค์กรสามารถค้นหาความรู้ ดึงเอา

ความรู้ไปใช้ช่วยในการวิเคราะห์ข้อมูลต่างๆ รวมถึงช่วยให้ข้อมูลความรู้ต่างๆ ถูกจัดเก็บอย่างเป็นระเบียบอย่างไรก็ตาม ในการนำเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาใช้นั้นองค์กรต้องมั่นใจว่าระบบเทคโนโลยีนั้นๆสามารถเชื่อมต่อหรือบูรณาการเข้ากับระบบเดิมที่องค์กรมีอยู่ได้อย่างแนบสนิทรวมถึงจะต้องตอบสนองต่อความต้องการของผู้ใช้ได้ง่าย อีกสิ่งหนึ่งที่องค์กรจะต้องตระหนักคือเทคโนโลยีเป็นเพียงเครื่องมือที่ช่วยให้เกิดการติดต่อและเชื่อมโยงคนภายในองค์กรเข้าด้วยกันเท่านั้น เทคโนโลยีไม่ได้ช่วยให้เกิดการแลกเปลี่ยนความรู้แต่ทำให้การแลกเปลี่ยนความรู้เกิดได้รวดเร็วและสะดวกยิ่งขึ้น “คน” เป็นผู้ที่แลกเปลี่ยนความรู้ไม่ใช่เทคโนโลยี 4) การวัด (Measurement) องค์กรจะไม่สามารถพัฒนาปรับปรุงได้เลยถ้าไม่ทราบถึงสถานะปัจจุบัน และองค์กรจะไม่มีทางทราบถึงสถานะปัจจุบันถ้าไม่มีการวัดผล ดังนั้นการวัดผลของการจัดการความรู้จะช่วยให้องค์กรสามารถทบทวน ประเมินผล และทำการปรับปรุงกลยุทธ์และกิจกรรมต่างๆ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของการจัดการความรู้ได้ นอกจากนี้แล้วผลจากการวัดความสำเร็จของการจัดการความรู้จะโน้มน้าวให้บุคลากรทุกระดับตั้งแต่ผู้บริหารระดับสูงจนถึงพนักงานระดับปฏิบัติการเห็นถึงประโยชน์ที่จะได้รับจากการจัดการความรู้และแลกเปลี่ยนความรู้ อย่างไรก็ตามการวัดผลของการจัดการความรู้เป็นเรื่องใหม่เมื่อเปรียบเทียบกับองค์ประกอบอื่นๆ ในเรื่องของการจัดการความรู้แนวคิดใหม่ๆ เกี่ยวกับการวัดผลทางการจัดการความรู้กำลังเป็นที่สนใจและมีผู้กำลังศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับเรื่องเหล่านี้เช่นการวัดและประเมินสินทรัพย์ทางปัญญา (Intellectual Capital Measurement) การหาความเชื่อมโยงระหว่างผลตอบแทนทางการลงทุนกับความรู้ขององค์กร (Return on Investment VS Organization Knowledge) หรือแม้กระทั่งความเชื่อมโยงระหว่างความรู้ความสามารถในตัวบุคคลกับผลปฏิบัติงาน (Individual Competency VS Performance Improvement) อย่างไรก็ตามองค์กรต้องตระหนักว่าตัวชี้วัดที่ดีจะต้องสอดคล้องและเชื่อมโยงกับกลยุทธ์การจัดการความรู้ขององค์กรและสามารถบอกได้ว่าสถานะปัจจุบันของการจัดการความรู้เป็นอย่างไร การดำเนินการมีความคืบหน้าเพียงใด และได้ผลตามที่คาดหวังไว้หรือไม่อย่างไรและสุดท้ายก็คือการจัดการความรู้ส่งผลกระทบต่อองค์กรบ้าง และ 5) โครงสร้างพื้นฐาน (Infrastructure) ถ้าแม้ว่าองค์กรจะมีแผนกลยุทธ์ในการจัดการความรู้ที่ดี ผู้บริหารให้การสนับสนุนอย่างเต็มที่ และพนักงานในทุกระดับตระหนักถึงความสำคัญของการจัดการความรู้ก็ตาม กิจกรรมในการแลกเปลี่ยนความรู้อาจดำเนินการไปอย่างไม่ราบรื่นนักถ้าขาดโครงสร้างหรือระบบรองรับสำหรับบุคลากรในองค์กรให้มีการแลกเปลี่ยนความรู้กันอย่างสะดวก โครงสร้างที่กล่าวถึงนี้อาจจะสามารถเป็นทั้งสิ่งที่จับต้องได้ เช่น สถานที่หรือเครื่องมืออุปกรณ์ต่าง ๆ ใน

ชีวิตการทำงานประจำวัน นอกจากนั้นแล้วผู้บริหารจะต้องพิจารณาถึงโครงสร้างของหน่วยงานหรือบุคลากรที่จะรับผิดชอบในการจัดการความรู้ควรเป็นไปในรูปแบบใด เช่น การจัดตั้งทีมงานข้ามฝ่าย (Cross Functional Team) เพื่อให้บุคลากรจากทุกฝ่ายงานเข้ามาร่วมกันวางแผนและดำเนินการในเรื่องของการจัดการความรู้เป็นต้น สุดท้ายคือระบบการบริหารทรัพยากรบุคคล เช่น ระบบการประเมินผลงานและระบบการยกย่องชมเชยและให้รางวัลที่ต้องเอื้อต่อการจัดการความรู้ขององค์กร ซึ่งปัจจัยเอื้อที่สำคัญทั้ง 5 ประการนี้เป็นองค์ประกอบสำคัญที่ช่วยให้องค์กรสามารถดำเนินกิจกรรมการจัดการความรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากขึ้นและไม่สามารถสรุปได้ว่าปัจจัยเอื้อใด มีความสำคัญมากที่สุดหรือปัจจัยเอื้อใดมีความสำคัญมากกว่ากัน เพราะทั้ง 5 องค์ประกอบนี้ต่างก็ส่งผลกระทบซึ่งกันและกัน องค์กรคงจะไม่สามารถประสบผลสำเร็จในการจัดการความรู้ได้ถ้าขาดซึ่งสิ่งใดสิ่งหนึ่งใน 5 องค์ประกอบนี้ไป ในทางกลับกันหากองค์กรสามารถบริหารจัดการปัจจัยเอื้อทั้ง 5 อย่างเป็นระบบ เป็นไปในทิศทางเดียวกันและมีความสอดคล้องเชื่อมโยงกันแล้ว การจัดการความรู้ก็จะไม่ใช่เรื่องลำบากแต่ประการใด ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ปัจจัยที่เอื้อหรือมีอิทธิพลต่อการจัดการความรู้ คือ วัฒนธรรมองค์กร ภาวะผู้นำและกลยุทธ์ เทคโนโลยี โครงสร้าง และการวัดผล ส่งผลให้ผู้บริหาร ครูในสถานศึกษา และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ร่วมทดลองใช้รูปแบบมีความพึงพอใจ และมีความคิดเห็นต่อระดับความสำเร็จการดำเนินการตามรูปแบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยใช้กระบวนการจัดการความรู้ โดยรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด

ข้อเสนอแนะ

1 ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

ผลจากการทดลองใช้รูปแบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยใช้กระบวนการจัดการความรู้ และการประเมินรูปแบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยใช้กระบวนการจัดการความรู้ พบประเด็นสำคัญที่สมควรนำไปประยุกต์ใช้สำหรับการปฏิบัติงานจริง ดังต่อไปนี้

1.1 ข้อเสนอแนะที่เกิดจากการทดลองใช้รูปแบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยใช้กระบวนการจัดการความรู้

1.1.1 ผลจากการทดลองใช้รูปแบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยใช้กระบวนการจัดการความรู้ พบว่า บุคลากรส่วนใหญ่เห็นว่า

รูปแบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยใช้กระบวนการจัดการความรู้ มีประโยชน์ เกิดประโยชน์ต่อโรงเรียน ช่วยให้การดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในโรงเรียนมีประสิทธิภาพมากขึ้น ดังนั้นผู้บริหารและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง นำรูปแบบดังกล่าวไปเผยแพร่ และประชาสัมพันธ์ให้โรงเรียนอื่น ๆ ที่ยังไม่ผ่านการประเมินคุณภาพการศึกษา นำไปใช้ เพื่อพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในมีประสิทธิภาพสูงขึ้น

1.1.2 ผลจากการทดลองใช้รูปแบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยใช้กระบวนการจัดการความรู้ พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลให้การนำรูปแบบไปใช้ประสบความสำเร็จ คือ ความร่วมมือของบุคลากรในองค์กร ดังนั้นในการบริหารจัดการตามรูปแบบให้ประสบความสำเร็จสูงสุด ควรนำหลักการบริหารแบบมีส่วนร่วมมาใช้

1.2 ข้อเสนอแนะที่เกิดจากการประเมินรูปแบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยใช้กระบวนการจัดการความรู้

1.2.1 ผลจากการประเมินรูปแบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยใช้กระบวนการจัดการความรู้ พบว่า กลุ่มผู้ให้ข้อมูลมีความพึงพอใจต่อการดำเนินการตามรูปแบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยใช้กระบวนการจัดการความรู้โดยรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด ดังนั้นผู้บริหาร หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรส่งเสริมสนับสนุนให้มีการนำรูปแบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยใช้กระบวนการจัดการความรู้ เผยแพร่ไปให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานอื่น นำไปใช้

1.2.2 ผลจากการประเมินรูปแบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยใช้กระบวนการจัดการความรู้ พบว่า กลุ่มผู้ให้ข้อมูลมีความคิดเห็นต่อระดับความสำเร็จของการดำเนินงานตามรูปแบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยใช้กระบวนการจัดการความรู้โดยรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด นั้นแสดงให้เห็นว่ารูปแบบที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลต่อสถานศึกษาอย่างแท้จริง ดังนั้นควรสร้างเครือข่ายเพื่อนำรูปแบบฯ ที่พัฒนาขึ้นไปปรับใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อไป

2 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา

ขั้นพื้นฐาน โดยใช้กระบวนการวิจัยแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาระบบการประกันคุณภาพ
การศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

2.2 ควรวิจัยเพื่อศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการพัฒนาระบบ
การประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อเป็นฐานในการทำวิจัยและ
พัฒนาต่อไป